

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЗИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра квантової електроніки**

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан фізичного факультету
/Лазур В.Ю./

«28» червня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	16 Хімічна та біоінженерія
Спеціальність	163 Біомедична інженерія
Освітня програма	Біомедична інженерія
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» для здобувачів вищої освіти галузі знань **16 Хімічна та біоінженерія** спеціальності **163 Біомедична інженерія** освітньої програми **Біомедична інженерія**.

Розробник: Шевера І.В., старший викладач кафедри квантової електроніки фізичного факультету УжНУ.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри квантової електроніки, протокол №10 від «23» червня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ проф. Шафраньош І.І.

Схвалено науково-методичною комісією фізичного факультету, протокол №10 від «28» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Карбованець М.І.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90	3-й
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання – 2 самостійної роботи студента – 2	5-й
	Лекції:
	24
	Практичні (семінарські):
	20
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
Форма підсумкового контролю: тестування	Самостійна робота:
	46

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни "Інтелектуальна власність" є глибоке засвоєння знань щодо правового регулювання відносин, які мають місце під час створення, легітимації, використання та захисту об'єктів інтелектуальної власності.

Основними завданнями вивчення дисципліни "Інтелектуальна власність" є формування у студентів спеціальних знань щодо загальних положень інтелектуальної власності, її видів та змісту, поняття об'єктів і суб'єктів інтелектуальної власності, підстав виникнення, умов і порядку використання її результатів, правового регулювання з урахуванням положень міжнародно-правового захисту. Такі навички сприятимуть максимальному наближенню студентів до практичної діяльності уже після здобуття спеціальності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права або у процесі

навчання, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- знання та розуміння предметної галузі, професії; основних концепцій, базових категорій, юридичних понять (ЗК-2);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-6)
- уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології (ЗК-6).
- здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення (ЗК-7);
- здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону (ЗК-13);

Фахові компетентності спеціальності:

- Здатність забезпечувати правову оцінку в сфері інтелектуальної власності (ФК-2);
- Здатність до оформлення захисних документів у сфері інтелектуальної власності, зокрема грамотне формулювання формули винаходу, тощо (ФК-2);

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» є загальна середня освіта.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми спеціальності «Біомедична інженерія», вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати положення нормативно-технічних документів, що регламентують порядок проведення сертифікації продукції, атестації виробництва.	ПРН 4
Вміти спілкуватися з професіоналами в області охорони здоров'я державною та іноземною (англійською або однією з інших офіційних мов ЄС) мовами та розуміти їхні вимоги до біомедичних продуктів і послуг	ПРН 6
Вміти аналізувати рівень відповідності сучасним світовим стандартам, а також оцінювати рішення і складати завдання на розробку автоматизованих систем управління з урахуванням можливостей сучасних технічних і програмних засобів автоматизації медичного обладнання.	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Застосовувати положення нормативно-технічних документів у сфері права інтелектуальної власності.	ПРН 4
Вміти спілкуватися з фахівцями сфери біомедичної інженерії на правові теми, що стосуються захисту інтелектуальної власності при розробці сучасних біомедичних об'єктів.	ПРН 6
Вміти проводити патентний пошук аналогів інтелектуальних розробок у сфері біомедичної інженерії.	ПРН 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік (іспит).

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Цивільний процес» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, в тому числі правозастосовного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед іспитом тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom, Zoom тощо).

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та семінарські заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання студента під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна кількість балів, що дозволяє студенту скласти залік, – 35 балів);

- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з врахуванням результатів поточного контролю;

- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» проводиться в таких формах: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), написання реферативних робіт, тестування тощо.

Методи поточного контролю: усний та письмовий.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	80	100
5	5	5	5		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	80	100
5	5	5	5		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	20	5	20
Модульна контрольна робота	1	80	1	80
Разом		100		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	Добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	Задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи та поточного контролю під час семінарської та самостійної роботи студента).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення про Інтелектуальна власність. Авторське право. Суміжні права. Патентне право	Тема 1. Загальні положення про Інтелектуальна власність
	Тема 2. Авторське право
	Тема 3. Суміжні права
	Тема 4. Патентне право
Модуль 2 Правові засоби індивідуалізації учасників	Тема 5. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту

цивільного обороту. Нетрадиційні результати інтелектуальної власності. Оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності. Договори у сфері інтелектуальної власності.	Тема 6. Нетрадиційні результати інтелектуальної власності
	Тема 7. Оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності
	Тема 8. Договори у сфері інтелектуальної власності

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Загальні положення про Інтелектуальна власність		2	2			8
Тема 2. Авторське право		4	2			6
Тема 3. Суміжні права		4	2			4
Тема 4. Патентне право.		4	4			6
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	48	14	10			24
Модуль 2						
Тема 5. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту		2	2			6
Тема 6. Нетрадиційні результати інтелектуальної власності.		4	4			6
Тема 7. Оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності		2	2			4
Тема 8. Договори у сфері інтелектуальної власності.		2	2			6
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	42	10	10			22
Разом за семестр	90	24	20			46
Усього годин	90	24	20			46

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні положення про Інтелектуальна власність.	2
2	Авторське право.	2
3	Суміжні права.	4
4	Патентне право.	4
5	Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту.	2
6	Нетрадиційні результати інтелектуальної власності.	2
7	Оформлення прав інтелектуальної власності.	2
8	Договори у сфері інтелектуальної власності.	2
Разом		20

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття і джерела авторського права.	2
2.	Принципи авторського права.	2
3.	Співавторство: поняття, види, підстави.	2
4.	Суб'єкти суміжних прав і об'єкти суміжних прав.	4
5.	Особисті немайнові і майнові права виробників фонограм або відеограм.	2
6.	Особисті немайнові і майнові права виконавців.	2
7.	Правова охорона прав на раціоналізаторську пропозицію.	4
8.	Захист прав на наукові відкриття. Оформлення права на відкриття.	2
9.	Поняття, ознаки суб'єкти права на комерційну таємницю.	4
10.	Представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені).	2
11.	Коллективне управління майновими правами інтелектуальної власності	2
12.	Загальні положення про захист права інтелектуальної власності.	4
13.	Особливості захисту авторських та суміжних прав.	4
14.	Особливості захисту патентних прав.	2
15.	Види патентів	2

16.	Знаки, які не можуть бути зареєстровані як торговельні марки	2
17.	Право слідування	2
18.	Кваліфіковані географічні зазначення	2
Разом		46

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. – К.: КНТ, 2006. – 520 с.
2. Бошицький Ю.Л., Козлова О.О. Комерційні найменування: основні правові аспекти: Наук.-практ. вид. – К.: Юридична думка, 2006. – 216 с.
3. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2006. – 278 с.
4. Дмитришин В., Березанська В. Інтелектуальна власність на програмне забезпечення в Україні. – К.: Вірлен, 2005. – 304 с.
5. Інтелектуальна власність та її захист: Нормат.-правове регулювання / Сост. О.М. Роїна. – К.: КНТ, 2006. – 480 с.
6. Інформаційне законодавство: зб-к законодавчих актів у 6 томах (Україна, СНД, Балтія, Європа і Азія) / за ред. Ю.С. Шемшученко, І.С. Чиж. – К.: Юридична думка, 2005.
7. Косак В.М., Якубівський І.Є. Право інтелектуальної власності: Підручник. – К.: Істина, 2007. – 208 с.
8. Мала енциклопедія права інтелектуальної власності / за ред. Ю.Л. Бошицького. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2009. – 260 с.
9. Основи права інтелектуальної власності: Навч. посіб. / За ред. Ю.Л. Башицького. – К.: Київський ун-т права НАН України, 2006.- 164 с.
10. Право інтелектуальної власності: Академічний курс: Підручник / За ред. О.П. Орлюк. – К.: Видав. Дім «Ін Юре», 2007. – 696 с.
11. Право інтелектуальної власності: схеми та роз'яснення: Навч. посіб. / О.В. Ієвіня та ін. – К.: КНТ, 2007. – 264 с.
12. Право інтелектуальної власності: Метод. реком. до вивчення академічного курсу. /Уклад. О.А. Підпригора,- К.: Ін-Юре, 2004.- 80 с.
13. Управління інтелектуальною власністю: Монографія / За ред. П.М. Цибульова. – К.: К.І.С., 2005. – 448 с.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. – Електрон. версія ред. 06.10.2013 р.
2. Кримінальний кодекс України : від 05.04.2001 р. № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25/26. – Ст. 131. – Електрон. версія ред. 01.01.2014 р.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України : від 13.04.2012 р. №

- 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–13. – Ст. 88. – Електрон. версія ред. 11.08.2013 р.
4. Цивільний кодекс України : від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40–44. – Ст. 356. – Електрон. версія ред. 01.01.2014 р.
 5. Цивільний процесуальний кодекс України : від 18.03.2004 р. № 1618-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №№ 40–42. – Ст. 492. – Електрон. версія ред. 11.08.2013 р.
 6. Господарський кодекс України : від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 18–22. – Ст. 144. – Електрон. версія ред. 01.01.2014 р.
 7. Господарський процесуальний кодекс України : від 06.11.1991 р. № 1798-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56. – Електрон. версія ред. 11.08.2013 р.
 8. Кодекс України про адміністративні правопорушення : від 07.12.1984 р. № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – дод. до № 51. – Ст. 1122. – Електрон. версія ред. 01.01.2014 р.
 9. Кодекс адміністративного судочинства України : від 06.07.2005 р. № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35–37. – Ст. 446. – Електрон. версія ред. 11.08.2013 р.
 10. Митний кодекс України : від 13.03.2012 р. № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – №№ 44–48. – Ст. 552. – Електрон. версія ред. 11.08.2013 р.
 11. Про державне мито : Декрет Каб. Міністрів України від 21.01.1993 р. № 7-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – Ст. 113. – Електрон. версія ред. 11.08.2013 р.
 12. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64. – Електрон. версія ред. 01.01.2017 р.
 13. Про видавничу справу» : Закон України від 05.06.1997 р. № 318/97-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/318/97-вр>
 14. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164. – Електрон. версія ред. 13.01.2009 р.
 15. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30. – Ст. 379. – Електрон. версія ред. 02.12.2012 р.
 16. Про племінну справу у тваринництві : Закон України від 15.12.1993 р. № 3691-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 2. – Ст. 7. – Електрон. версія ред. 09.12.2012 р.
 17. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 32. – Електрон. версія ред. 05.12.2012 р.
 18. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від

- 15.12.1993 р. № 3689-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 36. – Електрон. версія ред. 05.12.2012 р.
19. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 34. – Електрон. версія ред. 05.12.2012 р.
20. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3116-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218. – Електрон. версія ред. 09.12.2012 р.
21. Про приєднання України до Міжнародної конвенції по охороні нових сортів рослин : Закон України від 02.06.1995 р. № 209/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 22. – Ст. 168. – Електрон. версія.
22. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.11.1997 р. № 621/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 8. – Ст. 28. – Електрон. версія ред. 05.12.2012 р.
23. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 752-ХІV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 267. – Електрон. версія ред. 05.12.2012 р.
24. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 1587-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 24. – Ст. 183. – Електрон. версія ред. 01.01.2013 р.
25. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17.01.2002 р. № 2953-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 17. – Ст. 121. – Електрон. версія ред. 11.08.2013 р.
26. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України від 14.09.2006 р. № 143-V // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 45. – Ст. 434. – Електрон. версія ред. 05.12.2012 р.
27. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : постанова Каб. Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1756 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – Ст. 2369. – Електрон. версія ред. 21.09.2011 р.
28. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : постанова Каб. Міністрів України від 18.01.2003 р. № 72 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – Ст. 129. – Електрон. версія ред. 21.09.2011 р.

Міжнародні акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/print .
2. Брюссельская конвенция о распространении несущих программы сигналов, передаваемых через спутники [Електронний ресурс]. –

Режим доступу:
http://www.wipo.int/treaties/en/ip/brussels/trtdocs_wo025.html .

3. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_039/print .
4. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність у відношенні інтегральних мікросхем [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/treaties/en/ip/washington/trtdocs_wo011.html .
5. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_h33 .
6. Гаазький Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_132
7. Договір ВОІВ по авторському праву [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770/print .
8. Договір ВОІВ по виконанням та фонограмам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_769/print .
9. Договір про патентну кооперацію (РСТ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001/print
10. Договір про патентне право PLT [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/895_002/print
11. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_601?nreg=995_601&find=1&text=%EF%27%FF%F2&x=11&y=9 .
12. ІДС "Міжнародна класифікація зображувальних елементів знаків (Віденська класифікація). Шоста редакція". Передмова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://base.ukrpatent.org/vienna6/>
13. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_124/print .
14. Конвенція, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wipo.int/treaties/ru/convention/>
15. Лісабонська угода про охорону найменувань місць походження та їхньої міжнародної реєстрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/lisbon/en/legal_texts/lisbon_agreement.html .
16. Локарнська угода про заснування Міжнародної патентної класифікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b07
17. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_134/print .

18. Мадридська угода про недопущення неправдивих або таких, що вводять в оману, зазначень походження товарів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.wipo.int/treaties/en/ip/madrid/>.
19. Матеріали сайту ВОІВ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/freepublications/ru/general/1040/wipo_pub_1040.html.
20. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856.
21. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763/print.
22. Найробський договір про охорону олімпійського символу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_995/print
23. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_066/print.
24. Паризька конвенція про охорону промислової власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123/print.
25. Пекінський договір по аудіовізуальним виконанням [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/ru/ip/beijing/pdf/beijing_treaty.pdf.
26. Правила до Сінгапурського договору про право товарних знаків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h58.
27. Протокол до Мадридської угоди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_583/print.
28. Сінгапурський договір про право товарних знаків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h54/print1324563710759816.
29. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/999_001
30. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011?test=XX7MfyrCSgkyUSaIZixnoy4bHI4L6s80msh8Ie6
31. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/981_018.

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
2. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
3. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
4. <http://studrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України
5. <http://court.gov.ua> - Сайт судової влади України
6. www.scourt.gov.ua - сайт Верховного суду України
7. www.sc.gov.ua - сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ
8. <http://www.wipo.int/treaties/en/> - Всесвітня організація інтелектуальної власності.
9. <http://www.wipo.int/treaties/ru/> - Всесвітня організація інтелектуальної власності. Договори.